

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 26 februari 2015

MEDITATIE

Het borgtochtelijk lijden van Christus

Het is kort voor Zijn sterven als Christus deze woorden uitspreekt. Aanleiding daartoe is de vraag van enkele Grieken die voor de viering van het Pascha naar Jeruzalem gekomen zijn. In antwoord daarop spreekt Christus over Zijn verheerlijking die aanstaande is. Die zal echter niet op een aardse, maar op een zeer bijzondere wijze komen.

Dat zal gaan volgens de wet van de tarwekorrel. Het zal gaan door lijden tot heerlijkheid. Dat doorvoelt, ja doorleeft Hij thans. En dan is het alsof op eenmaal een floers over Zijn gelaat trekt. Hij weet met Goddelijke zekerheid dat Zijn onuitsprekelijke heerlijkheid nabij is, maar Zijn allersmartelijkst lijden is nog eerst, nog meer nabij. Hij zegt: Nu is Mijn

Nu is Mijn ziel ontroerd; en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen.

Johannes 12:27

ziel ontroerd. Johannes gebruikt een woord dat betekent: geschokt, ontsteld. En geen wonder. De lijdensweg met al zijn verschrikking grijnst Hem als het ware aan. Maar de Zaligmaker weet toch waartoe Hij gekomen is? Hij heeft Zijn discipelen er toch op voorbereid? Toen Petrus zei: 'dat zal U geenszins geschieden', is hij door de Heere bestraft. Toen stond de Heere nog op een afstand van Zijn lijden, maar nu staat Hij aan de ingang en komt het lijden in al zijn verschrikking op Hem aan.

Martelaren zijn soms vrolijk naar schavot en brandstapel gegaan. Zij werden echter gesterkt door de Zaligmaker en mochten op Zijn zoenoffer rusten. Maar Hij moet de pers alleen treden. Zijn lijden is een lijden zonder weerga, zo heeft nooit iemand geleden. Het is een Borglijden. Al de fiolen van Gods toorn zullen over Hem uitgegoten worden. Hij moet de toorn van God alleen dragen, doordragen en anderen ervan verlossen. Het lijden om de zonde doorvoelt Hij in al zijn schrikkelijkheid en de vloek over de zonde in al zijn ontbindende en ruïnerende kracht. Hij moet lijden wat Zijn volk eeuwig had moeten lijden. God de Vader zal tegen Hem zijn in de sfeer van het recht.

En dat ontzaggelijk, eeuwig lijden, saamgeperst in korte tijd, staat Chris-

tus hier voor de geest. Daarom zegt Hij: Nu is Mijn ziel ontroerd. Nee, Hij trekt Zich niet terug, Hij heeft ook hier de minste spijt niet van Zijn Borgstelling. Hij is volmaakt gewillig om te lijden en te sterven.

Maar terwijl Hij in de geest daarmee bezig is, wordt Hij tot in het diepst van Zijn ziel ontroerd. Werden wij wel eens ontroerd bij de gedachte wat ons te wachten staat als we onverzond moeten sterven? Hebben we er ooit iets ervan gezien hoe wij God door onze zonden hebben vertoord? Als we bij ontdekkend licht iets gaan zien van de grootheid van onze zonden, gaan we ook onze strafwaardigheid inleven. Dat brengt in de ziel een diepe ontroering en smartelijke ontsteltenis teweeg. Dat is een evangelische droefheid die God doet toevallen en om genade doet bidden. Zonder die droefheid zal Christus nooit waarde voor ons krijgen. Deze is zo onderscheiden van alle andere droefheid. De droefheid der wereld werkt de dood, maar de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid. In Zijn diepste ontroering en zielsbenauwdheid heeft het de Borg nooit een moment berouwd dat Hij dit werk op Zich genomen had. Zelfs niet in het zwaarste lijden aan het kruis. Ook hierin leert Zijn volk door vele verdrukkingen te moeten ingaan. Maar zij willen niet terug. Al worden zij daar vanbuiten en vanbinnen toe aangezet. Men mag hen al het goed van de wereld aanbieden, maar zij willen niet terug. Niets kan hen daartoe bewegen. Als dit niet waar zou zijn, waren er ook geen martelaars om hun geloof geweest. De Apostel zegt in Hebr. 11: 'zij hebben tijd gehad om weder te keren'. Maar niets kon hen daartoe bewegen. Bied dat volk al het goed van de wereld aan, ze willen er niet mee ruilen. Jonge mensen, denk daar eens over na. Is het niet de moeite waard? Je mag in de wereld bereiken wat je wilt, maar als je onbekeerd sterft, wat dan? Is het deel wat de Heere uit genade schenkt, niet oneindig meer waard om gezocht te worden? Vergeving van

Inhoud

- 1 Het borgtochtelijk lijden van Christus
- 2 Gezin in de branding
- 3 Meelezen in Het Schatboek (9)
- 4 ABC – de eersteling van Alexander Comrie (2)
- 5 Even maar...
- 6 De taal der bevinding (6)
- 7 Israëli's geïnteresseerd in Bijbelstudie
- 8 John Kershaw
- 9 Uit vroegere jaren: En men noemt Zijn Naam Wonderlijk
- 9 Boekennieuws
- 11 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

zonden, verzoening met God en de eeuwige zaligheid zijn toch niet van zo'n geringe betekenis dat ze het zoeken niet waard zouden zijn? Stel toch het zoeken niet uit. Wel hebben Gods kinderen soms tijden dat zij niet met Gods wil verenigd zijn. Dat de verdorvenheid van de oude mens de overhand schijnt te hebben. Dat lezen we ook van Asaf. Maar de volhardende Borg heeft voor hen ook de volharding verdiend. Als het geloof Hem maar in het oog mag krijgen, verheft het zich

boven de omstandigheden uit. Dan krijgen zij zichzelf ervoor over. Dat is de vrucht van de bediening van Christus in de christen. Waar 't geloof door de liefde werkt, wordt de eer van God op de ziel gebonden. Dat volk vindt de zaligheid in de verheerlijking van Gods Naam. Of kan voor ons sprake zijn van zalig worden als Gods Naam niet verheerlijkt wordt? Bij Gods kinderen niet.

wijlen ds. R. Boogaard

Gezin in de branding

We lezen er vaak gemakkelijk overheen: 'Man en vrouw schiep Hij hen'. Toch is het heel bijzonder dat het de Heere behaagd heeft de opvoeding van kinderen in de bedding van het gezin te laten plaatsvinden.

Het gezin wordt wel de belangrijkste hoeksteen van de samenleving genoemd. De Bijbel laat zien dat de Heere het gezin gebruikt als een bouwsteen in de voortgang van Zijn werk. Dat geeft het kostbare karakter van het gezin aan. In de huidige wereld, die ook wel de improvisatiemaatschappij wordt genoemd, is alles in beweging. Gezinnen moeten steeds weer inspelen op veranderende situaties. Dat is vaak niet eenvoudig. Een paar voorbeelden die dit duidelijk maken.

Televisie en media

'Mijn dochttertje is uitgenodigd door een ander meisje uit onze gemeente, maar er staat een film op het programma van het verjaardagsfeestje. Wat moeten we doen?' 'Ik denk dat je haar maar moet laten gaan, want anders ligt ze de komende jaren buiten de klas'.

Het zou zo maar een gedeelte uit een gesprek bij het schoolhek kunnen zijn. Gezinnen in de eigen kerkelijke gemeente trekken blijkbaar niet meer één lijn. Vroeger was dat gemakkelijker. De televisie werd breed afgewezen. Het beeldscherm werd beschouwd als een duivelse kijkkast. De grens was duidelijk: we halen de wereld niet in huis.

Toen kwam de computer, nog later het mobieltje en tegenwoordig lo-

pen onze kinderen al vroeg met een smartphone. Dr. W. Fieret noemt het in zijn onderzoek de vierde opvoeder. Het beeld heeft onze gezinnen zo overspoeld, dat we als ouders soms echt voor de vraag staan: zullen we ons kind naar die verjaardag laten gaan of niet?

Whatsapp

'Mijn kind krijgt wel 350 berichtjes per dag binnen op zijn smartphone. Kunnen we daar als gezinnen niet wat aan doen? Dit is toch niet normaal?' Kinderen vertellen hun ouders weleens dat kinderen uit een ander gezin in de kerk meer mogen dan zij. 'Zij kregen al een smartphone toen ze 11 waren, en ik krijg hem op mijn dertiende niet eens! Dat is echt achterlijk'.

Daar sta je dan als vader en moeder. Je vindt het eigenlijk nog veel te vroeg om tot aanschaf van een dergelijk apparaat over te gaan, maar ja, de groepsdruk wordt voor je kind wel erg groot. Hij of zij begrijpt sommige grapjes in de klas niet en wordt buiten afspraken gehouden. 'Zullen we er dan toch maar niet een voor zijn verjaardag geven?' Soms 'dreigen' kinderen er een van hun eigen verdiende geld te kopen, want het wachten op het felbegeerde apparaat duurt wel erg lang.

Wat nu? Zijn onze kinderen de boosdoeners? Nee toch? Zij hebben de maatschappij van nu niet laten ontstaan. Waar ligt de sleutel? Wat staat ouders in deze omstandigheden dan te doen? Het eerste handvat is: bouw aan een eigen gezinscultuur. Sommige dingen doen we niet in ons gezin, omdat elk gezin anders is. Als vader en moeder houden wij van rust op zondag en maken wij onze eigen keuzes bij het licht van de Bijbel. Dat vooral. Daarom laten we de smartphone uit op zondag, wat anderen ook doen. De Heere wil dat wij Hem dienen en sportuitslagen uitwisselen op de zondagmiddag hoort daar zeker niet bij.

Samen sterk

Er is nog iets anders dat ouders kan helpen om hun gezin te versterken: leg contact met andere ouders die er net zo over denken. Niet omdat iedereen per se hetzelfde moet denken, maar het helpt een vader en moeder om ervaringen in de opvoeding uit te wisselen met andere ouders. Het geeft hun het idee er niet alleen voor te staan als het gaat om het hanteren van regels, het maken van keuzes. Concreet: in veel kerkelijke gemeen-



Als jonge dieren in de buffelwereld bedreigd worden, stellen de oudere dieren zich met hun kop en hoorns naar buiten gericht naast elkaar op.

ten zijn opvoedkringen. Stel in overleg met de kerkenraad een groepje gelijkgezinde ouders samen en wissel onder leiding van een oudere ouder eens in de zoveel weken ervaringen uit. De Heere heeft de kerkelijke gemeente ook daarvoor gegeven (Titus 2).

Ten slotte, durf contact op te nemen met ouders in de gemeente die er anders in lijken te staan en andere keuzes maken. Vaak staan gemeentelieden meer open voor een gesprek dan aanvankelijk gedacht en zijn ze bereid om deze keuzes bij te stellen of op zijn minst rekening te houden met andere gezinnen. Het is Bijbels als dit in de kerkelijke gemeente bespreekbaar is. Hebreeën 3:13: 'Vermaant elkander allen dag (...) opdat niet iemand uit u verhard worde door de verleiding der zonde'.

Wat is het mooi als ouders in een gemeente samen schouder aan schouder rond de kinderen en jongeren staan. Als jonge dieren in de buffelwereld bedreigd worden, stellen de oudere dieren zich met hun kop en hoorns naar buiten gericht naast elkaar op. Gevaarlijke roofdieren krijgen geen schijn van kans om een jong dier als prooi mee te nemen.

Op deze manier kunnen ouders naast elkaar en rond hun kinderen een kring vormen. Niet met hoorns of andere aanvalswapens, maar met het Woord en het gebed. Voor het behoud van onze kinderen. Op hoop van de zegen van Boven.

Gespreksvragen/tips

1. *Praat eens met uw kinderen over de vraag of zij zich alleen voelen staan op school of in de gemeente. Wanneer gebeurt dat? Waar ligt dat aan? Zijn er behalve de suggesties in het artikel nog meer manieren te bedenken om hier mee om te gaan? Zijn er gezinnen in de gemeente met wie u uw gedachten en zorgen kunt delen?*
2. *Sommige ouders geven aan zich erg verlegen te voelen in de opvoeding en zeggen niet te weten hoe ze om moeten gaan met bijvoorbeeld de groepsdruk die hun kinderen ervaren. De Werkgroep Gezin is bereid om vragen van ouders in artikelen aan de orde te stellen en antwoorden te zoeken op grond van wat de Bijbel ons voorhoudt. Stuur uw mail naar de secretaris van de werkgroep: akarens@kliksafe.nl.*

Werkgroep Gezin

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

Zondag 6:
De Middelaar
tussen God
en de mensen



9

In de vorige zondagen is geleerd dat de rechtvaardige God de zondige mens niet van de verdiende straf zal ontslaan zonder volkomen voldoening, en dat deze niet teweeggebracht kan worden door onszelf en ook niet door enig gewoon schepsel in de hemel of op aarde. Daarmee zou dan alle hoop op verlossing de mens ontnomen zijn, tenzij God naar Zijn grote genade en door Zijn oneindige wijsheid een middel en Middelaar had weten te vinden, door Wie deze voldoening teweeggebracht kon worden.

Dit wordt ons in het Evangelie geopenbaard en in deze Zondag verklaard, namelijk:

- I. Hoedanig onze Middelaar en Verlosser moet zijn, in vraag 15, 16 en 17.
- II. Wie deze Middelaar is, in vraag 18.

Wat voor Middelaar

Het antwoord blijkt uit de antwoorden van de catechismus op vraag 15, 16 en 17, waarin geleerd wordt dat voor ons zulk een Middelaar nodig is, Die:

1. Mens is.
2. Waarachtig mens is, Die uit ons geslacht Zijn natuur heeft en altijd behoudt.
3. Volkomen rechtvaardig mens is.
4. Waarachtig God is.

Samengevat: de Middelaar is een Persoon Die God en mens is, Die beide naturen heeft, de Goddelijke en de menselijke, in eenheid des Persoons, opdat Hij waarlijk een Tussenpersoon en Middelaar tussen God en de mensen zou zijn.

Wie is deze Middelaar

Nu wordt vervolgens onderzocht Wie dat dan is. Hiervan moeten wij zekerheid hebben, want hoe zouden wij Hem Die ons onbekend is, aanroepen? Hoe zouden wij er ook zeker van kunnen zijn dat de betaling voor ons heeft plaatsgevonden, als wij onze Borg, Die Zich in onze plaats gesteld heeft, niet kenden? Daarom wordt hier ten eerste geleerd dat onze Heere Jezus Christus de Middelaar is, en ten tweede dat Hij ons van God met al Zijn schatten geschonken is.

Ursinus noemt ons acht bewijzen waarom 'Jezus Christus, onze Heere, de Middelaar is en Hij alleen dit kan zijn'. We citeren er drie: [pag. 241 e.v.]

1. De Middelaar moest voor ons lijden en sterven. Het is alleen de Zoon Die, toen Hij de menselijke natuur aangenomen had, voor ons geleden heeft en gestorven is.
'God is geopenbaard in het vlees' (1 Tim. 3:16);
'Is gedood in het vlees' (1 Petr. 3:18).
2. Het wordt ook bewezen uit de werken en wonderen die Christus gedaan heeft.
'Gaat heen en boodschapt Johannes weder, hetgeen gij hoort en ziet: de blinden worden ziende en de kreupelen wandelen, de melaatsen worden gereinigd en de doven horen, de doden worden opgewekt en den armen wordt het Evangelie verkondigd' (Matth. 11:4-5).
3. Het wordt bewezen uit duidelijke getuigenissen van de Schrift.
'Er is één Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus' (1 Tim. 2:5).
'Christus Jezus is ons geworden wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing' (1 Kor. 1:30).

Geliefde meelezer en medereiziger naar de eeuwigheid, kennen we iets van deze Middelaar? De Heere geve geen rust eer 'Hij ons van God met al Zijn schatten geschonken is'.

Uit: Zondag 6; HET SCHATBOEK, Z. Ursinus, deel 1; Gebr. Koster, Barneveld 2013

ABC – de eersteling van Alexander Comrie



In een eerste artikel hebben we stilgestaan bij het ontstaan van “Het ABC des geloofs” (1735) van Comrie, de predikant van Woubrugge. Ook hebben we wat opgemerkt betreffende de indeling en de ontvangst van het boekje. Nu nog enkele woorden over de inhoud van deze eersteling van Comrie.

Geloofsdaden

De door Comrie gekozen benamingen in het “ABC” handelen in het bijzonder over de werkzaamheden des geloofs (hetgeen hij wel noemt de *actus* van het geloof in onderscheid van de *habitus* van het geloof). Tot die werkzaamheden (geloofsdaden) behoren ook zeker die werkwoorden die iets uitdrukken van de hartelijke begeerte deel te mogen hebben aan Christus en Zijn gerechtigheid, zoals de in het ABC behandelde woorden: *dorsten*, *gewennen*, *hongeren*, *komen*, *verwachten*. Comrie heeft aan deze uit een waar geloof voortvloeiende geloofsdaden op een gevoelvollen en pastorale wijze aandacht besteed.

Hongeren

De predikant van Woubrugge wordt het niet moe er steeds duidelijk op te wijzen dat de genade des geloofs (ge-

schonken in de wedergeboorte) aanwezig moet zijn (*habitus*), zal het ooit kunnen komen tot de oefeningen des geloofs (*actus*). In het verleden zijn er altijd critici geweest (en die zijn er nog) die meenden dat Comrie de zondaar te snel rust geeft in bepaalde zielsgestalten als het *hongeren* en *dorsten*. Dan zouden ze toch het ABC nog maar weer eens goed moeten lezen, want Comrie geeft de zondaar echt geen rust buiten de geheel enige grond van de zaligheid, de Heere Jezus Christus. Steeds toont hij aan het onderscheid tussen de ware en de algemene overtuiging. En steeds waarschuwt hij voor het schijngehoof. Dat doet hij bijvoorbeeld onder het lemma *hongeren*: ‘Als het Woord van God het geloof een begeren, een hongeren noemt, moeten we er dus op bedacht zijn dat onder ons niet elke honger, niet elke begeerte het eigenlijke hongeren van het geloof is. O nee, want in de tijdgelovigen zijn er ook verschillende begeerten; dat zien we bij Bileam, die de dood van een rechtvaardige wilde sterven, en ook bij de dwaze maagden. Dergelijke begeerten kunnen voortkomen uit verschillende oorzaken’.

Vervolgens geeft dan Comrie zeer pastoraal en onderwijzend kenmer-

ken weer van een bedrieglijk verlangen en van een oprecht verlangen. Steeds weer heeft de gelovige zich te toetsen aan het Woord.

Verwachten

Heel mooi heeft Comrie ook het verlangend uitzien van de ware gelovige beschreven, als het over *verwachten* gaat. Het is de laatste benaming in het ABC. Daarbij gaat hij uit van de bekende tekst in Jesaja 40: ‘Maar die den HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, zij zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden’ (vers 31). Comrie schrijft dan ten slotte: ‘De gelovigen varen vooral op als zij ondervinden dat *God* hen *trekt*. Daarmee komt er tegelijk ruimte in hun ziel; zij kleven daardoor God achteraan, en Zijn rechterhand ondersteunt hen. Ja, dan leven zij dicht bij God, zij kunnen gemakkelijk en blijmoedig God liefhebben; dan zweven zij naar Boven en voelen zij geen *zwaartekracht*. Dat gebeurt ook als zij iets zien van de *heerlijkheid* van de *Koning*. Daarin laat Hij Zich aan hen zien als Degene Die de banier draagt boven tienduizenden, en als de Schoonste onder de mensenkinderen. Dan dringt de liefde van Christus hen en wijzen ze alles af wat onder de zon is. Dan is hun hart niet alleen Boven, maar zij verlangen er zelfs naar dat ziel én lichaam daar beide mogen zijn. Dat gebeurt als zij in hun *mediteren* verwaardigd worden het ijdele van de wereld te beschouwen en de leegheid van alle schepsels. O, dan leeft het voor hen:

*Hoog, omhoog, mijn ziel, naar boven!
Hier beneden is het niet.
’t Rechte leven, lieven, loven
is maar waar men Jezus ziet.*

Ten slotte gebeurt dit als zij worden *bevrijd* uit bepaalde omstandigheden. Dan handelt God zó boven en tegen alle verwachting in, dat Zijn hand duidelijk wordt gezien. Dan is Gods kind de hele dag vol van Zijn lof. Dan worden de gelovigen als degenen die uit Babel verlost worden, en zijn ze als mensen die dromen. Dan maken zij God de hele dag groot vanwege Zijn goedertierenheid en trouw’.

Welnu, het is verleidelijk nog meer te citeren uit deze eersteling van Comrie. Maar leest uzelf, voor het eerst of opnieuw. Je raakt in het ABC des geloofs aan deze zijde nooit uitgeleerd.



De predikant van Woubrugge wordt het niet moe er steeds duidelijk op te wijzen dat de genade des geloofs aanwezig moet zijn, zal het ooit kunnen komen tot de oefeningen des geloofs.

Van harte hopen we dat deze uitgave een goede ingang mag vinden. Ze lijkt me een mooi en waardevol geschenk voor onze belijdeniscatechisten. Moge bovenal de Heere Zijn onmisbare zegen aan het lezen van het "ABC" willen verbinden.

N.a.v. "Het ABC van het geloof, verhandeling over de benamingen van het zaligmakend geloof", Alexander Comrie; hertaald door C. Bregman; uitg. De Banier 2015; 256 blz.; ISBN 9789462781689; € 19,95.

(slot)

Leerdam,

ds. J. Schipper

Op **13 maart** wordt er in de Petrakerk te Hendrik-Ido-Ambacht een avond gehouden rondom de

hertaalde uitgave van "Het ABC van het geloof".

Na de opening hoopt de heer C. Bregman het een en ander te vertellen over de schrijver, de inhoud en de hertaling van het boek.

Na de pauze is er gelegenheid om daarover vragen te stellen. Tijdens deze avond is er gelegenheid om "Het ABC" en de andere hertaalde boeken van de heer Bregman te kopen.

De opbrengst van deze verkoping komt ten goede aan de bouw van de nieuwe Petrakerk. Deze avond begint om 20.00 uur.

Even maar...



Doe dat tot Mijn gedachtenis....

Het blijkt altijd weer nuttig en nodig om met aandacht het avondmaalsformulier te lezen. Het is eigenlijk de beste voorbereidingspreek die we van onze vaders bezitten. De gemeente krijgt dan onderwijs met betrekking tot de heilige inzettingen Gods. En met name de levende kerk der eeuwen weet zich - als het goed is - innerlijk hieraan verbonden.

Dat blijkt ook uit de manier van (mee)lezen. Dan wordt ervaren dat hier niets anders wordt gedaan dan eerbiedig naar de Heilige Schrift geluisterd. In de oorspronkelijke uitgave achter in de eerste druk van het Psalmboek van Datheen staan aan de kantlijn meer dan honderd verwijsteksten vermeld. In de loop van de tijd zijn deze Schriftbewijzen helaas door drukkers weggelaten. Dat is jammer, want daardoor was de Schriftgetrouwheid zo zichtbaar.

De hele structuur van het onderwijzende gedeelte van het formulier wordt bepaald door de inzettingswoorden uit 1 Kor. 11, waarmee het formulier begint. Namelijk de noodzaak van zelfbeproeving en de praktische inhoud van de overdenking. Wat is precies

de bedoeling van: 'doe dat tot Mijn gedachtenis'?

Bij de zelfbeproeving gaat het over de drie stukken: hoe sta ik tegenover de *zonde*? Hoe sta ik tegenover de *Middelaar*? En blijkt dat in mijn *wandel*? Zonde, Middelaar en wandel dus. Vervolgens wordt er door onze godvruchtige vaders herderlijk leiding gegeven aan de overdenking op de weg naar de dis en tijdens de bediening van het avondmaal.

Vier aspecten worden aan het hart gelegd om te overdenken. Het wordt niet aan de gestalte of emotie van Gods kind, aan de vrijheid noch aan de willekeur van het moment overgelaten. Totaal afhankelijk van de dadelijke bediening van Immanuëls Geest wordt Gods Kerk aangespoord met: 'aldus zult gij Zijner daarbij gedenken'. Overdenk dan toch:

1. Het werk van de Borg.
2. De woorden van de Borg.
3. De gemeenschap met de Borg.
4. De gemeenschap rond de Borg.

1. Het *werk* van de Borg: overdenk de beloften in het Oude Testament vanaf het prille begin tot de laatste gangen van Zijn vernedering. Met daarbij steeds licht vragend in het hart over

Zijn borgtochtelijke bediening: wat heb ik verdiend? Wat heeft Hij gedaan? Wat is de vrucht daarvan voor mij persoonlijk?

2. De *woorden* van de Borg, overdenk die. Opvallend dat nu (pas) de inzettingswoorden uit de Evangeliën worden aangehaald. En daarna wordt de Borg Zelf sprekende ingevoerd alsof Hij persoonlijk aanwezig is en tot de verslagen ziel spreekt: 'Ik voor u daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven...'
3. De *gemeenschap met* de Borg, overdenk die. De tere ontmoeting van de hemelse Bruidegom met zijn verkoren bruidskerk in de weg van Zijn inzettingen. Hier klinkt als het ware de taal uit het Hooglied.
4. De *gemeenschap rond* de Borg, overdenk die. Want Hij heeft tevoren zo uitnemend liefgehad. Zouden we dan niet in wederliefde ontstoken worden, tot Hem en tot elkaar. Blijkend in woorden en daden.

Wanneer deze woorden zaken mogen worden, zal er niet alleen een opzien zijn naar de bediening van het Heilig Avondmaal, maar ook een uitzien. Gods dierbare inzetting!

v. A.

DE TAAL DER BEVINDING

Zo genoten,
zo weer toegesloten

6

Alexander Comrie haalt in het "ABC des geloofs" onder het hoofdstuk over "Verwachten" een latijnse spreuk aan van Bernardus van Clairvaux (1090-1153). Deze man was in de tijd van de Middeleeuwen een Franse abt, die zich onder andere veel bezighield met de verklaring van het bijbelboek Hooglied. Hij werd een bekend mysticus en zijn geschriften worden heden ten dage nog wel gelezen en bestudeerd.

De aangehaalde spreuk luidt: *'rara hora, brevis mora'*. In het Nederlands wordt deze uitdrukking vaak weergegeven als *'uurtjes van korte duurtjes'* of ook wel *'zo genoten, zo weer toegesloten'*. Comrie schrijft daarbij: *'De Heere vertrekt weer, Zijn kinderen missen Hem, en daarom gaan de verlangens van hun ziel naar Hem uit. Zij moeten nu wachten op Hem Die gewoon was hen te troosten. Zo komt het dat er over geen enkele zielsactiviteit van een gelovige méér gelezen wordt dan over dit verwachten. Ps. 25:5: 'Leid mij in Uw waarheid en leer mij, want Gij zijt de Gods mijns heils; U verwacht ik de ganse dag'; Micha 7:7: 'Ik zal uitzien naar de HEERE, ik zal wachten op de God mijns heils; mijn God zal mij horen.'*

In de storm

Het leven der genade is een leven van op en neer. De ene keer is het een springen over bergen en heuvelen. Men denkt dat het recht op Kanaän afgaat. Maar het kan zo plotseling weer anders zijn. Dan is er een leven van zuchten en zorgen. En natuurlijk kunnen daarbij karakters en omstandigheden een rol spelen. Toch spreekt het Woord duidelijk uit dat de HEERE Zich zal doen overblijven een ellendig en arm volk, maar die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen (Zef. 3:12).

In de praktijk der godzaligheid kan er een geestelijk genieten zijn, maar het kan ook zo weer verdwenen zijn. Dan is plotseling de hemel van koper en de aarde van ijzer. Asaf zegt: *'Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?'* (Ps. 77:10).

Het kan ook andersom. De discipelen meenden zonder de tegenwoordigheid van Jezus in de donkere nacht te vergaan in de storm op zee. En als Hij dan wandelt op de golven, zien ze in Hem een spooksel. Wat waren ze bevreesd! Maar een ogenblik later nemen ze Hem gewillig in het schip en de vreze wordt weggenomen.

In de woestijn

Na de rijkste genieting komt nogal eens een smartelijke ervaring. En die kan vlug komen. Abraham heeft daarvan kennis gehad. Wat een geloof in de beoefening, toen de Heere hem een zoon gegeven had. Men hoorde der vromen tent weergalmen. Maar hoe smartelijk was het, toen hij zijn zoon moest gaan offeren.

En zo zijn er vele voorbeelden te noemen. Ik denk ook aan het volk van Israël bij Elim. Toen was het: *'Een volle beek van wellust maakt hier elk in liefde dronken'*. Maar de Heere beveelt op te trekken. Ze kunnen daar niet blijven. Ze zijn nog niet in Kanaän. Ze moeten de woestijn weer in. Geen palmboom meer te zien en geen waterfontein meer te horen.

Dat zijn geen gemakkelijke wegen, maar het zijn wel Gods wegen. Op die weg is Christus Zelf voorgedaan als de grote Hogepriester: in alle benauwdheid mede benauwd geweest. En zo mag de Kerk Hem volgen. Er is veel genieting bij Elim. Er is veel onderwijs in de woestijn. En wat is het in de praktijk toch waar: *zo genoten, zo weer toegesloten!* Schriftuurlijk toch?

In de smeltkroes

Aan het einde van zijn arbeidzame leven werd ds. J. Fraanje van Barneveld opgenomen in het ziekenhuis Salem te Ermelo, waar hij vijf weken moest verblijven. Maar wat een goede tijd heeft hij daar gehad: vijf weken lang zijn de gordijnen wijd open geweest. In het ziekenhuis kwam ds. Joh. van der Poel hem opzoeken. En ds. Fraanje getuigde: *'Ik zal u drie dingen vertellen: in de eerste plaats gaat mijn knechtschap de hoek in; in de tweede plaats wordt de mammon voorgoed begraven, en in de derde plaats hoop ik met mijn kindschap naar Huis te gaan.'*

En toch ging het wat anders. Hij ging niet van Salem naar Jeruzalem. Eerst ging ds. Fraanje terug naar zijn eigen woning in Barneveld, waar hij in de smeltkroes van beproeving en loutering terecht kwam. Het laatste briefje, dat door ds. W.C. Lamain in 1949 ontvangen werd van ds. Fraanje, was maar een klein stukje papier, en daar stond op: *'Mijn eer, mijn roem, ja alles, wat van mij is, gaat er aan, maar: Geen meerder goed, Heer', Gij mij geven meugt, Dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine'*.

Leerdam,

ds. J. Schipper



Israëli's geïnteresseerd in Bijbelstudie

In een bericht in Israël Today van 5 februari 2015 is te lezen dat uit onderzoek blijkt dat de meeste Joden in Israël geïnteresseerd zijn in het verwerven van diepere kennis en begrip van de Bijbel.

Het onderzoek is uitgevoerd door het Motagim Instituut in opdracht van de religieuze website Maimonides Daily. Uit het onderzoek blijkt dat 54% van de Joden in Israël het gevoel heeft dat men slechts een 'basiskennis' van het nationale geloof heeft en dat 57% tenminste vijf minuten per dag besteedt aan het lezen van de Bijbel. Het gaat hier natuurlijk om het lezen van de Tenach, het Oude Testament bestaande uit Thora (vijf boeken van Mozes), de Profeten en de (overige) Geschriften.

Bijbellezen

Ter vergelijking werd opgemerkt dat bij een soortgelijk onderzoek in Duitsland bleek dat 50% van de ondervraagden nooit, en 30% zelden in de Bijbel leest. Slechts 5% noemde zich een regelmatige Bijbellezer. Ik weet niet hoe een dergelijk onderzoek in Nederland zou uitpakken. Ik vrees echter dat de uitkomst niet beter zal zijn dan in Duitsland. Maar hoe zouden deze percentages luiden als een dergelijk onderzoek zou worden gedaan onder ons?

Natuurlijk wordt er onder ons in de Bijbel gelezen. Ik hoop ten minste niet dat Gods Woord gesloten blijft. Het gaat ook om de vraag hoe we de Bijbel lezen. 57% van de Joden in Israël besteedt tenminste vijf minuten per dag aan het lezen van de Bijbel. Men wil de basiskennis verdiepen. We kunnen daar een voorbeeld aan nemen.

Overheid

In het bericht werd ook nog op iets anders gewezen. Het gaat om de rol van de overheid. In Nederland moest zelfs de Bijbel verdwijnen op de tafel van de voorzitter van de Tweede Kamer. We moeten toch zoveel mogelijk neutraal zijn? Onze christelijke wortels moeten we toch zo snel mogelijk

van ons af schudden?

Wat is het dan beschamend als je leest dat op Chanoeka 2014 (december) de Israëlische overheid een driejarige landelijke bijbelstudie heeft gelanceerd onder de naam Project 929. Initiator van het project is de plaatsvervangend minister van onderwijs van Israël, Avi Wortsman, in samenwerking met rabbijn David Lau. Het project werd gepresenteerd in de residentie van de Israëlische president. De naam van het project is afgeleid van het aantal hoofdstukken in de Tenach. De website van Project 929 laat de bezoekers weten welk gedeelte van de Bijbel die dag aan de beurt is. De kunnen ze vervolgens in het Hebreeuws lezen of beluisteren.

Het project beoogt alle Joden van elke denkbare achtergrond samen te brengen om het vers van de dag te bestuderen, daar met elkaar over te spreken en zo te komen tot een zo groot mogelijke kennis van de Bijbel. Ook wil men bereiken dat alle Joden zich zullen identificeren met het best verkochte boek van alle tijden, of men nu religieus of seculier is. Het project loopt gedurende drie jaar en zeven maanden. Het is de bedoeling dat het laatste vers wordt gelezen ter gelegenheid van de 70^e herdenking van de Israëlische onafhankelijkheid, 14 mei 2018.

Messias

Het is iets wat we ons in Nederland

nauwelijks kunnen voorstellen. Een overheid die een bijbelstudieproject lanceert. In de huidige situatie is dat naar menselijke berekening onmogelijk. We zijn ons bewust van de ingrijpende verschillen tussen Jodendom en christendom. De intentie van het project 929 is niet dat de Joden de Messias zullen vinden. Het gaat meer om het kweken van het gevoel Joods te zijn. Nationaal religieuze gevoelens moeten er door worden bevorderd. Men beschouwt dat als het cement van de samenleving.

Ook onze samenleving zou er mee worden gediend als de christelijke normen en waarden zouden worden gepromoot als het cement van onze samenleving. Dan zou de overheid werkelijk dienares Gods zijn, ons ten goede, opdat we in ons land een gerust en stil leven mogen leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid (1 Tim. 2:2).

We hopen en bidden dat de Joden door het lezen en bestuderen van het Oude Testament de Messias mogen leren kennen. Het zou niet voor het eerst zijn dat het lezen van bijvoorbeeld Jesaja 53 de vraag doet geboren worden: Wie is Hij, dat ik Hem kennen mag? De Moorman in Handelingen 8 is er een Bijbels voorbeeld van.

Men verwacht dat er ongeveer een miljoen Joden aan het project zullen mee doen. Al zou er maar één zijn die de ogen geopend werden voor de noodzaak geborgen te zijn in Christus, dan kunnen we het een 'geslaagd' project noemen. Het zal van de initiatiefnemers niet de bedoeling zijn, maar Gods wegen zijn hoger dan onze wegen en Zijn gedachten hoger dan onze gedachten.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout



Ook onze samenleving zou er mee worden gediend als de christelijke normen en waarden zouden worden gepromoot als het cement van onze samenleving.

John Kershaw



In 1834 is John Kershaw een maand in Trowbridge, de gemeente van John Warburton. Ook nu weer komt hij diep onder de indruk van de overvloedige zegen over de arbeid van Gods knecht Warburton. Nergens in West-Engeland vindt hij meer begeerte naar de waarheid dan in Trowbridge.

De Heere heeft daar veel volk en Kershaw mag er met ruimte het Woord des levens prediken. De zielen van Gods kinderen worden erdoor verkwikt en na de dienst spreken zij tot hem: 'Deze dierbare waarheden zijn voor ons geen nieuwe leer, want onze geliefde herder en leraar mag deze

steeds onder ons verkondigen. En de waarheid daarvan wordt bijzonder in onze zielen bevestigd nu wij u op uw wijze daarvan horen prediken en uit Gods Woord bewijzen, naar het getuigenis van de Heilige Geest in uw eigen ziel'.

Samen mogen zij zich verheugen in Christus Jezus en zijn zeer bemoedigd. Uit die tijd is een brief bewaard gebleven, die John vanuit Trowbridge aan de vrienden te Rochdale richt.

Bron: "Waar Gij Uw voetstap zet"

Geliefde broeders en zusters in de Heere,

Het heeft het grote Hoofd van de kerk wederom behaagd mij wat het lichaam betreft op grote afstand van u te doen vertoeven, maar ofschoon dan naar het lichaam afwezig, in de geest zijn wij bij u (1 Kor. 5:3). Toen voor de eerste maal vergaderd werd om een gemeente te stichten, was ik tegenwoordig. Aan de eerste avondmaalsviering mocht ook ik deelnemen. En hulp van God ontvangen hebbende, sta ik tot op deze dag (Hand. 26:22). Ik was bij u in zwakheid, en in vrees en in veel beving (1 Kor. 2:3). Dikwijls ook uitgeput en ontmoedigd vanwege de weg (Num. 21:4) en soms als weleer de arme Jona gereed om de vlucht te nemen uit het werk, waartoe de Heere mij riep. Ja, vele malen was ik in staat om mijn ambt en mijn lidmaatschap maar op te geven, mij in een stil hoekje terug te trekken om daar te verkeren als een eenzame mus op het dak. Ik heb in de pastorie van de Hope Chapel heel wat slapeloze nachten gehad, dat ik dikwijls bij mijzelf sprak: och, dat mij iemand vleugelen als van een duif gaf; ik zou heenvliegen waar ik blijven mocht. Zie, ik zou ver weg zwerven, ik zou vernachten in de woestijn. Ik zou haasten, dat ik ontkwam van de drijvende wind, van de storm (Psalm 55:7-9).

Mijn broeders en zusters, dit is mijn zwakheid, want ik ben een mens van gelijke bewegingen, feilen en twijfelingen als gij (Jak. 5:17). Ik heb in mijzelf niets om op te roemen, dan alleen mijn zwakheden en ellenden (Rom. 7:24) en mijn onnuttig zijn (Luk. 17:10). Alleen door de genade van God ben ik die ik ben, als christen en als dienaar van Jezus Christus (1 Kor. 15:10).

De kerk van Christus is hier in de tijd een strijdende kerk. Wij hebben menige slag te leveren tegen de wereld, tegen het vlees en tegen de duivel. En ik bevind dat het vlees de grootste vijand is, mijn eigen boze hart, waarin geen goed woont, maar wel alle kwaad (Rom. 7:18). Hetgeen ik inwendig gewaar word en waarmee ik uitwendig te strijden heb, doet mij bijna bezwijken. Evenwel komen dan deze woorden in mijn hart: Vertoont gij u slap ten dage der benauwdheid, uw kracht is nauw (Spr. 24:10). En hoe zwakker ik in mijzelf ben, des te sterker ben ik in de Heere en in de sterkte

Zijner macht (2 Kor. 12:9, Jes. 40:29). In het strijden van de strijd des Heeren is de wijsheid een uitnemende zaak (Pred. 10:10). En het zal ons genade zijn daarbij niet op ons eigen verstand te steunen (Spr. 3:5), maar onze wegen op de Heere te wentelen en dan door het geloof te zien op Hem, Wiens Naam is Wonderlijk en Raad. De taal van Josafat was voor mij vele malen groot in de moeiten, waar ik doorheen moest: O onze God, zult Gij geen recht tegen hen oefenen? Want in ons is geen kracht tegen deze grote menigte, die tegen ons komt, en wij weten niet wat wij doen zullen; maar onze ogen zijn op U (2 Kron. 20:12). Voor vlees en bloed is het niet aangenaam, toch is het profijtelijk wat Joseph Hart zingt:

Die reiziger gaat hier het veiligst,
Die maar zelden zijn weg ziet.

Mijn ervaring is dat het gebed tot mijn beste wapens behoort. Wat is het een voorrecht wanneer wij voor tijd en eeuwigheid alles aan de Heere kunnen overgeven. Vele fouten en zwakheden hebben mij tot op heden aangekleefd. Daarvan ben ik mij goed bewust en daarom roep ik dikwijls: Heere, houd Gij mij staande, dan alleen zal ik veilig zijn.

De begeerte van mijn hart en mijn gebed tot God is, dat ik onder u niet alleen het Evangelie prediken mag, maar dat ik dit Evangelie ook beleef en voor de gelovigen een voorbeeld zijn mag in woord, in wandel, in liefde, in de geest, in geloof, in reinheid (1 Tim. 4:12). Mochten wij allen meer bezitten van de geest van Hem, Die als Hij gescholden werd, niet wederschold, en als Hij leed, niet dreigde, maar gaf het over aan Hem, Die rechtvaardig oordeelt (1 Petr. 2:23). Waar deze geest is, daar zal zeker vrede zijn. Want krijgen en vechterijen onder de broeders worden niet gewerkt door de Geest van God, maar door onze wellusten, die strijd voeren in onze leden.

Dat vrede en liefde met de broeders en zusters van de Hope Chapel mogen zijn, is de bede van hun dienaar in de Heere,

John Kershaw

UIT VROEGER JAREN

En men noemt Zijn Naam Wonderlijk

Nicolaas Schotsman (1754-1822) was predikant in Spanbroek/Opmeer, Oudshoorn, Schoonhoven en Leiden. In Leiden werd hij in 1796 wegens zijn oranjegezindheid afgezet. Een jaar later werd hij predikant in Molenaarsgraaf. Vervolgens diende hij de gemeenten Sloten en Sneek. In 1801 deed hij opnieuw intrede in Leiden. Hij is vooral bekend geworden door zijn geschrift "Eere-zuil, ter gedachtenis van de voor twee honderd jaren te Dordrecht gehouden Nationale Synode".

Opzettelijk werd in 1819 vrijwel geen aandacht geschonken aan de Synode van 1618/1619, maar ds. Schotsman herdacht de Synode in een tweetal preken. Hij gaf ze uit en er kwamen heftige reacties uit verlichte kringen. Maar mannen als Bilderdijk en Da Costa vielen hem bij. Ds. Jakob Eigeman (1834-1902) schreef in zijn boek "Bloem en blad" (1880) over een gebeurtenis in het leven van ds. Schotsman.

Op een zaterdagmorgen zat ds. Schotsman moedeloos in zijn studeerkamer. De hele week had hij naar een tekst gezocht waarover hij zou kunnen preken. Nu eens had hij naar de ene tekst gekeken, dan naar een andere, maar het was alles tevergeefs. Hij had een opgeruimd karakter, maar nu was hij al dagenlang terneergeslagen. Hij begon na te denken over zijn dienstwerk in Leiden en in de andere gemeenten die hij gediend had en hij kwam tot de slotsom dat hij maar weinig zegen op zijn werk gezien had. Hij was een onnutte dienstknecht en hij deed er beter aan niet langer meer in de wijngaard te werken. Morgen preken moest hij ook maar niet doen. Hij pakte een pen om een verzoek aan een van zijn collega's te schrijven of deze voor hem wilde preken. Op datzelfde ogenblik werd er op de deur geklopt. De dienstbode gaf hem de "Boekzaal", een maandblad waarin wetenschappelijke verhandelingen, recensies en kerknieuws werden opgenomen. Soms bevatte de rubriek

Kerknieuws berichten met een persoonlijk karakter. Ds. Schotsman nam de "Boekzaal" ter hand en zijn oog viel op Sneek, zijn vorige gemeente. Hij had er enige tijd geleden gepreekt en de gemeente was in groten getale opgekomen. Zelf had hij er met innerlijk genoegen het Woord verkondigd. De andere morgen moest hij weer vroeg op reis naar huis, dus hij had niet de gelegenheid gehad om nog met die of gene over de preek te spreken. Maar wat ds. Schotsman in de "Boekzaal" las over wat er op die zondag gebeurd was, vervulde hem met blijdschap en verwondering. Een oude man, die al jarenlang ziek was, had gehoord dat "de oude dominee" zou preken. Daar moest en zou hij bij zijn. Zijn kinderen en kleinkinderen deden al het mogelijke om hem ervan ter weerhouden. Jarenlang was hij niet in staat geweest om naar de kerk te gaan. Hij was zelfs heel lang

niet buiten geweest. Maar wat ze ook probeerden, het was alles tevergeefs. Uiteindelijk werd de oude man in een leunstoel gezet, die op rollen geplaatst werd, en zo werd hij naar de kerk vervoerd.

Daar gebeurde een wonder.

Ds. Eigeman schreef: 'Zonder dat de prediker het te weten kwam, deed hij, door de Geest des Heeren daartoe bestuurd, zulk een greep in het hart van die oude van dagen, dat deze, tot roem van Gods genade, diezelfde avond tot een nieuwgeboren kindeke geworden, niet alleen van zonde, gerechtigheid en oordeel overtuigd, maar met een innig heimwee naar de Heere Jezus Christus vervuld werd, en nog diezelfde morgen, terwijl ds. Schotsman op zijn terugreis was, ten gevolge van hooggaande zielswerkzaamheid, in verband met zijn verzwakt lichaamsgestel, juichend naar de hemel ging'.

De mismoedigheid van ds. Schotsman was ineens voorbij. Hij getuigde later: 'Toen viel ik in de schuld voor mijn God. Toen vond ik een tekst en ik kon preken, want de onveranderlijke liefde van mijn God gaf mij, onwaardige, de volgende dag, tot zegen van hart en leven van mijzelf en velen in de gemeente over deze woorden te spreken: En men noemt Zijn Naam Wonderlijk'.

BOEKENNIEUWS



Zendeling onder de Papoea's **Lieneke Benschop en M.J. Ruissen** **Uit het leven van ds. G. Kuijt** **(1933-2000)**

Al van jongsaf leeft bij Gerrit Kuijt een sterk verlangen om zendeling te worden. Hij krijgt evenwel tuberculose. Wonderlijk mag hij ervan genezen en wordt hij toegelaten op de Theologische School. In 1962 wordt hij als eerste zendeling van de Gereformeerde Gemeenten vanuit de Ahoyhallen in Rotterdam uitgezonden naar Irian Jaya. Met gevaar voor zijn leven maakt hij contact met kannibalen, legt hij vliegstrips aan en worden ver-

schillende zendingsposten geopend. In Nipsan gebeurt tijdens zijn afwezigheid iets vreselijks... Uit alles blijkt dat God Zijn werk in stand houdt.

Deze levensbeschrijving kwam in nauwe samenwerking met mw. M. Kuijt-Bos tot stand. Het verhaal geeft aan onze jeugd een goed beeld - ook met opgenomen foto's - van het eerste zendingswerk van de Gereformeerde Gemeenten. Ook ouderen zullen dit 14e deel van de historische serie graag lezen.

ISBN 9789461150738

€ 14,95 / Abonneeprijs op de historische jeugdsérie € 9,95

Leer uw kind

C. de Bode

Het is op veel scholen een goede gewoonte om in de groepen 7 en 8 elke week een vraag van de Heidelbergse Catechismus te leren. Ook is er behoefte om in de catechisatielessen of thuis deze leerstof zo eenvoudig en overzichtelijk mogelijk aan te bieden. Vandaar deze methode in de vorm van eenvoudige vragen en antwoorden, die C. de Bode samenstelde.



We vatten de opzet kort samen:

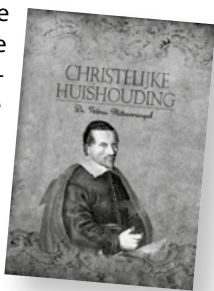
1. De stof is verdeeld over 80 lessen, te verdelen over 2 leerjaren.
2. Iedere les biedt:
 - a. één catechismusvraag met een overzichtelijke weergave van het complete antwoord daarop;
 - b. indien de ruimte het toelaat één bewijstekst. In deel 2 (bedoeld voor groep 8) is de Engelse vertaling van de tekst opgenomen;
 - c. 7 of 8 eenvoudige vragen en antwoorden van C. de Bode.
3. Huiswerkoverzicht achterin. De leerling krijgt per week op wat hij leren moet.

Ds. D.W. Tuinier schreef een voorwoord.

ISBN 9789076466521 € 9,95

"Christelijke huishouding", ds. Petrus Wittewrongel, uitg. Landelijke Stichting ter bevordering van de Staatkundig Gereformeerde beginselen te Wijk en Aalburg, ISBN 9789077530115, 5 delen van circa 600 pag. per deel, € 199,-, tel. 0418-671790 (bgg: 0416-693844), e-mail: inhetspoor@klikSAFE.nl (niet verkrijgbaar via boekhandel).

Inmiddels is het derde deel van de vijfdelige serie van ds. P. Wittewrongel, "Christelijke huishouding", uitgegeven. Ook dit deel is, eveneens als het eerste en tweede deel, gedigitaliseerd en herspeld door dr.



J.A. Bunt en gecorrigeerd door de neerlandicus dhr. R. Mulder. Het derde deel bevat dertien paragrafen (61 t/m 73), waarin bijzonder aandacht wordt besteed aan de aard van de christelijke deugden. We kunnen ook schrijven: hoe de kracht der godzalig-

heid wordt gezien in het leven van allen die de Heere vrezen. Ds. J. van Belzen heeft een Woord vooraf geschreven, waar we ons hartelijk bij aansluiten overigens, waarin hij onder meer de wens uitspreekt 'dat de Heere Zelf het ware, zaligmakend geloof door Zijn Heilige Geest in ons hart wil inplanten (...) en dat de grote Werkmeester des geloofs het gewrochte geloof in het hart van Zijn volk mocht willen oefenen en doen opwassen'. Dit naar aanleiding van het hoofdstuk dat handelt over het ware geloof.

Het is niet zo eenvoudig om dit lijvige boek in een paar honderd woorden te bespreken. Ds. Wittewrongel behandelt in de paragrafen 61 t/m 64 de aard van de christelijke deugden in het algemeen en vervolgens het zaligmakend geloof, de christelijke hoop en de liefde tot God en Christus.

Om een indruk te geven van de inhoud wijzen we erop wat hij schrijft over de hoop: 'Het is ook nodig dat wij de *ware kenmerken* van deze deugd terdege onderzoeken, opdat wij hierin niet bedrogen zullen worden. Er is een dode en een levende hoop; er is ook een wankelbare hoop. De hoop van de huichelaren en de hoop van de rechtvaardigen, die zeker en vast is.'

Vervolgens worden ons vier zaken aangereikt om te onderzoeken of wij de ware hoop deelachtig zijn. Hij wijst erop dat de ware hoop alleen steunt op Gods vrije genade, gebruik maakt van de door God aangewezen middelen, de vervulling van Gods beloften met lijdzaamheid verwacht en zo'n levende kracht op de ziel heeft dat ze die levend maakt en heiligt van alle besmetting van zonden. In de paragrafen 65 t/m 68 worden we respectievelijk onderwezen in de vreze van God, de ootmoed voor God, de verloochening van onszelf en de lijdzaamheid. Ds. Wittewrongel geeft de volgende (Bijbelse) definitie van de vreze Gods (die hij vervolgens uitwerkt en uitlegt): 'Deze vreze Gods is een heilige beweging of heiligmakende genade in het hart van Gods kinderen, waardoor zij om de liefde die zij jegens hun God hebben, uit een overdenking van Zijn goedheid - waarvan zij de genieting niet gaarne zouden missen - en uit een kinderlijk ontzag voor Zijn uitnemende majesteit en volmaaktheid nalaten tegen Hem te zondigen.'

Mocht die vreze Gods in onze bange tijd toch meer gekend en beoefend worden. Het grote belang van de vreze des Heeren wordt ons helder voor ogen gesteld, als we lezen: 'Alle genaden die in onze ziel zijn, zullen door deze vrees het allerbest bewaard worden.'

Naast de vreze is ook de ootmoed een sieraad in het leven van een oprechte christen. Wittewrongel noemt het: 'Een bovennatuurlijke deugd en genade, een gave van de heiligmakende Geest, waardoor een mens die zich vanwege zijn menigvuldige zonden voor de Heere neerwerpt, zich bij alle voorvallende gelegenheden vrijwillig verootmoedigt'. Helder wordt beschreven dat een hypocriet wel ootmoedig kan doen of praten, maar niet werkelijk kan zijn. Dat is een genade van God, Die het hart aanziet. Tenslotte worden ons in de paragrafen 69 t/m 73 de deugden van blijdschap in God, dankbaarheid tot God, hemelsgezindheid, Christelijke getrouwheid en de liefde jegens allen en tot de broeders voorgehouden.

Over de hemelsgezindheid schrijft Wittewrongel het volgende: 'De hemelsgezindheid is een Christelijke deugd, een vrucht van de Heilige Geest, waardoor een oprecht christen van de aardse dingen afgetrokken en zo op het hemelse gericht wordt dat hij zich daarmee het eerst en het meest bezighoudt en niet anders bedenkt'.

We lezen: 'Daarom behoren alle Christelijke huisvaders en huismoeders dit wat nader op hun hart te leggen en zichzelf met beweegredenen tot deze hemelsgezindheid des te meer op te wekken'. Ernstig worden we gewaarschuwd voor de geest van gemakzucht en wereldgelijkvormigheid: 'Hoe dwaas zijn dan de mensen die zo vast aan deze aardse goederen, aan deze nietige wereld blijven hangen, die in Sódóm willen blijven. (...) Maar lieve Christenen, wat zijn toch deze dingen van de aarde waar wij zozeer op gezet zijn! Immers (...) het zijn niet de juiste en de ware goederen, want: Ten eerste zijn het op zichzelf volkomen ijdele en lege dingen, die het hart van de mens niet kunnen vullen (...). Ten tweede zijn het geheel en al bedriegelijke goederen, waar wij niet in zouden vinden wat wij denken. (...) Ten derde zijn het totaal onzekere goederen, die gemakkelijk voorbijgaan: De gedaante dezer wereld gaat voorbij. (...) En ten vierde zijn op z'n best genomen al deze aardse dingen niets anders dan ijdelheid der ijdelheden en een kwelling des geestes.

Zomaar een indruk van een boek van meer dan 500 bladzijden, wat er overigens keurig verzorgd uitziet, en in iedere **consistorie** zeker een plaats moet hebben! Het is onze hartelijke wens dat ook dit deel door ons allen aangeschaft, gelezen en betracht zal worden. Daarom van harte aanbevolen!

De Valk-Wekerom, ds. B.J. van Boven

In memoriam
mevrouw M.E. Visscher-Schouls
geboren 12-12-1957

In de achterliggende acht maanden sinds juni 2014 zijn er in het leven van onze broeder Willem Visscher en zijn zeven kinderen en enige kleinkind diepe en onuitwisbare sporen getrokken. Samen zien zij als het ware de achtergebleven boomstomp in de tuin van zijn gezegend huwelijk en hun warme gezinsleven. Niets ziet er meer uit zoals het vroeger was. Nooit zal het meer zijn op deze aarde zoals het ooit was.

Mieke is door de Heere Zelf thuisgehaald. Het vrij snelle en enorm slopende proces van kanker heeft haar lichaam afgebroken. Onze broeder vertelde dat juist de ochtend van haar overlijden hij bij haar bed de woorden van Johannes 17 moest lezen, "Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad voor de grondlegging der wereld." (Joh. 17:24)

Wat heeft zij daar rijk van mogen getuigen! In een van haar brieven schreef ze na het eerlijk bekennen van al de zorgen, worstelingen en gedachten die geen minuut stilstaan: "Aan de andere kant mag ik blijven ervaren dat de Heere de Getrouwe blijft. Afgelopen zondag was er bediening van het Heilig Avondmaal. Dan blijft er toch niets over

dan te vluchten tot het bloed van de Heere Jezus. Alleen Hij redt van de dood en de zonde. En dan is er toch ook het verlangen naar dat Grote Avondmaal, naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont. Waar je volkomen verlost zult zijn van je zonden, je eigen bedoelingen, de aanvallen van de duivel en de verlokking van de wereld. Waar God zal zijn Alles en in allen." In al haar schrijven klonk een refrein: De Heere is goed voor een zondig mens! Ze was bang om haar God tekort te doen als ze zou zeggen dat de dagen waarin ze ervoer dat de Heere Zich verborg vele waren.

Nu heeft de Heere deze mond op aarde tot Willem, de kinderen, het kleinkind, maar ook tot ons gestild. Maar zij mag nu juichen voor Hem en tot Hem Die voor haar de Opstanding en het Leven was geworden. Voor haar is het geloof nu overgegaan in het zien. Het leven was haar Christus geworden, en daarom is haar sterven gewin. Mieke mocht weten waarom het zelfs in deze doodsvalei goed was, want ze schreef in een van haar brieven: "Gelukkig mag ik steeds bijzonder de liefde van de Heere ervaren:

*Doch gij, mijn ziel, het ga zo 't wil,
stel u gerust, zwijg Gode stil.*

*Ik wacht op Hem,
Zijn hulp zal blijken,
Hij is mijn rots, mijn heil in nood,
Mijn hoog vertrek,
Zijn macht is groot.*

Ik zal niet wank'len, noch bezwijken.

Die laatste belijdenis is alleen mogelijk doordat er Eén geweest is, Die nooit heeft gewankeld, Die nooit is bezweken. Alleen in Hem ligt de vastheid en de kracht. Het is mijn gebed dat Hij mij op die plaats houdt waar Hij alles is en ik niets. Er zijn momenten dat ik diep verwonderd ben, als ik wat onderwijs krijg over Zijn liefde en Zijn gewilligheid om die diepe weg van mens-woorden, lijden en sterven te gaan. En dan niet voor goedwillende mensen, maar voor goddelozen. En Hij moest alleen gaan, tenslotte zelfs verlaten van Zijn Vader, en ik hoef alleen Zijn voetstappen te drukken."

Het zal onze broeder en zijn gezin niet ontbreken aan de liefde van de gemeente in Amersfoort, vrienden binnen en buiten ons kerkverband. Maar toch zal het ervaren worden, zoals allen die man, vrouw, vader, moeder of kind van zich afgescheurd weten, dat de lege plaats door niemand kan worden vervuld dan door God alleen. God ploegt geen mensenleven voor niets. Zijn heilig doel is een oogst. Mieke mocht daar zelf ook op wijzen toen ze een van haar brieven afsloot, "Lieve mensen, dat blijft mijn verlangen: dat velen deze roepstem zullen gebruiken om de Heere te zoeken en te vinden, dat zondige mensen zich door een waar geloof met de Heere Jezus verenigen. Want dat alleen is van betekenis in leven en in sterven."

Waupun, USA, ds. A.T. Vergunst

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Aalst, ds. A. Schot te Nunspeet.
Te Brakel, ds. M. Karens te Werkendam.
Te Grand Rapids-Beckwith Avenue (VS),
ds. G. van Manen te Elspeet.
Te 's-Gravenhage i.c.m. Scheveningen,
ds. R.A.M. Visser.
Te Ouddorp, ds. P. Melis te Ermelo.
Te Poederloijen, ds. A. Schot te Nunspeet.

Bedankt

Voor Gouda (voor de zending in Ecuador), ds. A.P. Baaijens te Doetinchem.
Voor Leiderdorp,
ds. R.A.M. Visser te Terneuzen.
Voor Randburg (Zuid-Afrika),
ds. A. Schot te Nunspeet.
Voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. S. Maljaars te Middelharnis.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM 21 JANUARI 2015

Namens de roepende kerk van Hoofddorp opent ds. G. Heijkamp de vergadering op de gebruikelijke wijze. Meege-deeld wordt dat ouderling W. Ploeg uit Oosterend ernstig ziek is.

Het moderamen bestaat uit ds. G. Heijkamp, preses, A. 't Gilde, assessor, C.W. Bos, quaestor en C. Vonk Noordegraaf, scriba.

Namens de classis heeft ouderling S. Kooiman een bezoek gebracht aan mevr. H. Baaijens-Kersseboom. Zij heeft dit meeleven zeer gewaardeerd en bedankt de classis hartelijk voor de getoonde belangstelling.

Bij de verslagen komt allereerst het jaarbericht van de Commissie van Advies

van Cedrah aan de orde. Bestuurder T.A. Stoop is aanwezig om een korte toelichting te geven over Cedrah en eventuele vragen over het Jaarbericht te beantwoorden. In het kort schetst hij de ontwikkeling in de ouderenzorg en de veranderingen die er optreden in de zorgsector door gewijzigd overheidsbeleid. Bij Cedrah treedt er geen inkrimping op maar wel een verzwaring van de zorg. Alleen mensen met een grote zorgbehoefte kunnen intramuraal een plaats krijgen. Daar het gaat om kwetsbare mensen is identiteit heel belangrijk. Hierbij wijst hij ook op de invloed die de kinderen vaak uitoefenen op de keuze van hun ouders als het gaat om opname in een zorginstelling. Ouders dienen in hun gezonde dagen al aan te geven waar zij verzorgd willen worden als zij het zelf niet meer kunnen of weten.

De preses zegt dhr. Stoop dank voor zijn bereidheid naar deze vergadering te komen en de uiteenzetting en toelichting die hij gegeven heeft.

Hierna wordt het jaarrapport 2014 van de Raad van Advies Sirjon besproken. Hoewel het taakveld van Sirjon breder is (ook gehandicaptenzorg) dan van Cedrah, bestaat er veel overeenkomst in aandachtspunten, namelijk identiteit en de veranderingen in wet- en regelgeving. Het verslag levert geen vragen op. De benoeming van diaken J. den Breejen, die als lid voor de Raad van Advies vanuit onze classis is voorgedragen, vindt plaats op de a.s. vergadering van de P.S. Noord-West.

Evangelist Krijgsman brengt vervolgens verslag uit over de evangelisatieposten over 2014 Alkmaar en Amsterdam daar evangelist Baan verhinderd is. Hieruit blijkt dat het werk zijn voortgang mag vinden, maar dat er naast verblijdende zaken toch ook teleurstellingen ervaren worden. Vervolgens brengt voorzitter Van Dijke mondeling verslag uit namens de CEC. Coördinator C.J. van de Beek van de post Alkmaar heeft afscheid genomen en dhr. J. Geerts uit Veenendaal is in zijn plaats benoemd. Het Deputaatschap heeft evangelist G. Baan voor 2 dagen per week benoemd voor evangelisatiewerk in Alkmaar. Daar het steeds weer moeilijk is om vrijwilligers voor beide posten te vinden, zal er opnieuw contact worden opgenomen met de classis Barneveld.

Vervolgens wordt het door de kerkenraad van Enkhuizen ingediende punt over de indeling van de classes besproken. Ds. Heijkamp licht de notitie nader toe. Wat het totaal aantal leden betreft zijn we de kleinste classis, met overwegend kleine gemeenten. In veel gemeenten is het moeilijk om de ambten

te vervullen. De zittende ambtsdragers hebben dikwijls al moeite om al de werkzaamheden in eigen gemeente uit te voeren, laat staan dat zij daarnaast nog taken in commissies of afvaardigingen op zich kunnen nemen. Dit heeft tot gevolg dat men dikwijls weer bij dezelfde personen terechtkomt die ook al vol zitten. Na enkele informatieve vragen besluit de vergadering om de zaak door te sturen naar de P.S. Noord-West.

Verkiezing afgevaardigden naar de P.S. Noord-West op 30 april 2015. De ouderlingen C.W. Bos en J. van Dalfsen geven aan hen niet te stemmen daar zij binnenkort hun ambt zullen neerleggen. Gekozen worden: ds. G. Heijkamp, K. Brandemann, J.W. van Dijke, B.J. Grisnich, A. Lindhout, G.J. van Pijkeren, C. Vonk Noordegraaf en G.M. van Zuylen. In de loop van 2015 zal het redacteurschap van het kerkblad door br. J. Tanger worden overgenomen van de tijdelijk redacteur ouderling A. Lindhout.

De preses deelt op verzoek en mede in verband met het vele medeleven vanuit de classis, iets mee over de ziekte van zijn vrouw. MSA is een progressieve ziekte die veel lichamelijke beperkingen met zich meebrengt. Met een speciale elektrische rolstoel kan mevr. Heijkamp nu op zondagmiddag naar de kerk. Aangezien meerdere noodzakelijke aanpassingen aan de huidige pastorie moeilijk te realiseren waren, is er omgezien naar een andere woning. Hierin heeft de Heere op een wonderlijke wijze voorzien en kon een andere woning worden aangekocht. Deze wordt thans aangepast, zodat mevr. Heijkamp thuis verzorgd kan blijven.

De gemeente van Katwijk wordt aangewezen als roepende kerk. Deze zal op zaterdag 17 juni de classis bijeenroepen. Als er geen punten worden ingediend vervalt deze vergadering en wordt de classis bijeengeroepen op zaterdag 26 september om 10.00 uur te Lisse.

Ouderling A. 't Gilde sluit de vergadering op gebruikelijke wijze.

C. Vonk Noordegraaf, scriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIJSSEN 6 FEBRUARI 2015 IN DE NOORDERKERK RIJSSEN

Bij toerbeurt opent ds. A. Schreuder de vergadering op de gebruikelijke wijze. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. J. van Laar, assessor: ds. A. Schreuder en ds. A.P. Baaijens, 1^e scriba: oud. K.H. de Heer, 2^e scriba: oud. F. van Toor, quaestor: oud. Z. Klaasse.

Naar aanleiding van het jaarverslag van de Raad van Advies van Sirjon worden enkele verhelderingsvragen gesteld, o.a. over het percentage medewerkers van

uit de Gereformeerde Gemeenten. Er is een rapportage van de evangelisatiepost Emmen. Alle activiteiten mogen hun voortgang hebben, zodat gezegd mag worden: Eben-Haëzer! Een vraag van de Steunstichting P.S. Oost om ouderling G.W. van de Maat op de komende P.S. voor te dragen voor herbenoeming ondervindt geen bezwaar.

Beekbergen stelt voor om de Generale Synode (via de Particuliere Synode) voor te stellen om de deputaatschappen Zending, Evangelisatie, Israël en Bijbelverspreiding samen te voegen tot één deputaatschap Woordverkondiging. Uit de bespreking blijkt dat samenvoegen tot één deputaatschap niet wordt ondersteund door de vergadering. Wel denkt men aan vergaande samenwerking op onderdelen, bijvoorbeeld door het wederzijds gebruikmaken van aanwezige kennis en expertise. Dit zou een middel kunnen zijn tot gezamenlijke kostenbesparing. Benadrukt wordt dat het in de kerk vooral moet gaan om de primaire taak, nl. Woordverkondiging. Clustervorming zou de bewustwording hiervan extra kunnen ondersteunen. Zo is dit ook in de laatste Generale Synode aan de orde geweest. Besloten wordt dat het moderamen een conceptinstructie opstelt ter bespreking in de volgende classisvergadering in september 2015 en eventuele doorzending naar de PS in 2016.

Naar de Particuliere Synode Oost op 21 mei worden afgevaardigd: ds. A.P. Baaijens, ds. K. Boeder, ds. J. van Laar en ds. A. Schreuder, en de ouderlingen J. van Garderen, K.H. de Heer, Z. Klaasse en F. van Toor.

De gemeente Doetinchem wordt aangewezen als roepende kerk voor de volgende classisvergadering op 11 september 2015. De preses vraagt ouderling J. van Garderen van de roepende kerk Deventer te eindigen.

F. van Toor, scriba

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2014

* Pag. 94, **Werkgroep Gezin.**

Secretaris is nu: A. Karens, Wethouder Rebellaan 52, 3771 KA Barneveld, tel. (0342) 416896, e-mail: akarens@kliksafe.nl

* Pag. 354, **gemeente SCHEVENINGEN.**

Scriba is nu: C.J.R. van Binsbergen, Gravin van Viandenlaan 3, 2263 TE Leidschendam, tel. (070) 3179769, e-mail: scriba@gergem-scheveningen.nl;

* Pag. 38, **gemeente UTRECHT.**

Scriba is nu: H.J. Nijnsink, Oswald Wenckebachhof 1, 3541 VJ Utrecht, tel. (030)2010593, e-mail: scriba@gergemutrecht.nl

■ THEMA-AVOND VOOR STUDENTEN IN DELFT EN BREDE OMSTREKEN

Beste studenten,

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Delft belegt opnieuw een bijeenkomst voor studenten op **donderdagavond 12 maart**. Graag nodigen we jullie daar voor uit.

De avond wordt belegd in samenspraak met het Dispuut Johannes Calvijn van de C.S.F.R. te Delft en de Werkgroep voor studenten van de Gereformeerde Gemeenten.

Dr. H.J. Agteresch uit Capelle a/d IJssel zal deze avond in ons midden zijn. Hij werkt als medisch specialist in verschillende ziekenhuizen en studeert thans aan de Theologische School te Rotterdam.

We hopen samen na te denken over het onderwerp: **Wonderen, in de tijd van de Bijbel en nu**.

Plaats: kerkgebouw Geref. Gemeente, Oosteinde 175, Delft.

Ontvangst met koffie en thee: **19.30 uur**. Aanvang: **19.45 uur**.

We vinden het fijn om te weten hoeveel mensen we kunnen verwachten.

Stuur even een berichtje per e-mail over je komst aan: scriba@gergemdelft.nl

Met hartelijke groet namens de kerkenraad van Delft,

P.A. van Bokhoven, preses

S. de Vree, scriba

■ OVEREENKOMST CGO-CHE

Sinds 31 augustus 2011 kan de hbo-opleiding van de CGO niet langer erkende diploma's uitreiken aan studenten die de opleiding tot (kerkelijk) pastoraal werker volgden. Een poging in 2012 om deze erkenning opnieuw te verkrijgen, mislukte. Een belangrijke belemmering was daarbij de sterke gerichtheid van de opleiding op de eigen identiteit en het eigen werkveld.

Tijdens de laatste synodevergadering heeft het bestuur van de CGO daarom aangegeven dat van verdere pogingen om accreditatie te verwerven voor de PW-opleiding zou worden afgezien, maar dat het bestuur wel een kwalitatief goede PW-opleiding op hbo-niveau aan willen blijven bieden voor de eigen ge-

meenten en de bredere rechterflank van de gereformeerde gezindte. De CGO wil zo voldoen aan de vraag naar goed opgeleide (kerkelijk) pastoraal werkers, zendingswerkers, jeugdwerkers en evangelisten. Daarbij zou de opleiding zodanig opgezet worden, dat afgestudeerden aan de CGO via een kopopleiding bij een geaccrediteerde opleiding, alsnog een erkend diploma kunnen behalen.

Dit heeft ertoe geleid dat op 28 januari een overeenkomst getekend kon worden met de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) waarin vastgelegd is dat studenten die de pastorale opleiding volgen bij de CGO hun opleiding voor kerkelijk pastoraal werker op hbo-niveau af kunnen ronden met een geaccrediteerd diploma door een kopopleiding te volgen aan de CHE.

Tot deze stap is besloten omdat bestuur en directie er van overtuigd zijn, dat afgestudeerde PW-ers, die hun beroep willen maken van pastoraal werk, bij veel instellingen in de toekomst altijd een geaccrediteerd diploma zullen moeten hebben.

Het bestuur is dankbaar dat deze overeenkomst gesloten kon worden. De CGO kan studenten hierdoor enkele jaren vormen vanuit de eigen identiteit en uitgangspunten en hen toch het vooruitzicht bieden van een geaccrediteerd diploma.

We hopen dat vele studenten uit onze gemeenten de eerste jaren van de PW-opleiding bij de CGO doen en daarmee voorbereid zullen worden voor een taak in zending, evangelisatie, catechese, zorginstellingen of kerkelijke gemeenten om onder de zegen van de Heere dienstbaar te mogen zijn. Dat is het hoge doel dat nagestreefd moet worden door de CGO.

Bestuur CGO

■ PLATFORMBIJEENKOMSTEN VGS

De halfjaarlijkse platformbijeenkomsten van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS) staan weer voor de deur. Dit zijn de momenten voor kerkenraden, schoolbesturen en directeuren om bijgepraat te worden over actue-

le onderwijsontwikkelingen. Tijdens de aankomende platformbijeenkomsten komen de thema's vrijheid van onderwijs, verhuur van kerk- en schoolgebouwen en de kerndoelen voor godsdienst-onderwijs aan bod. Verder staan er twee uitgebreide workshops over goed bestuur en huisvesting op het programma.

Data en locatie:

3 maart: Calvijn College te Goes;

10 maart: Kantoor VGS te Ridderkerk;

17 maart: Jac. Fruytier SG te Apeldoorn.

Op www.vgs.nl vindt u het volledige programma en kunt u zich inschrijven.

■ ZANGAVONDEN

Kapelle

Zangavond op **zaterdag 7 maart**, aanvang: 19.00 uur, in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kapelle-Biezeling, Goessestraatweg 18. Opening en meditatie door ds. D.W. Tuinier, appelwoord door dhr. S.J. Beukens, muzikale bijdrage door het Zeeuws Reformatorisch Orkest Convocare en het jeugdkoor Klein maar dapper. Mensen met een beperking mogen meezingen en hun muziekinstrumenten meenemen. Collecte voor Helpende Handen.

Yerseke

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 7 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Yerseke, m.m.v. jongerenkoor Con Forza uit Poederloijen, organiste Mariëtte den Haan, jeugdkoor David, gemengd koor Yerseke en organist Pieter Heykoop. Leiding: ds. C. van Krimpen.

■ ORGELBESPELING IN JULIANAKERK DORDRECHT

Orgelbespeiling (met samenzang) op **zaterdag 7 maart**, aanvang: 20.00 uur, in de Julianakerk te Dordrecht, Mauritsweg 286, m.m.v. Arjen Leistra, stadsorganist van Schiedam.

■ VOGG-WORKSHOP 'PSALMBRIEFJE' IN LEXMOND

De afd. Centrum/Noordwest van de VOGG organiseert op **zaterdag 7 maart** weer een workshop "psalmbriefje", onder leiding van Ad Blonk, in de Hervormde Kerk van Lexmond, Kortenhoeveneweg 4. Aanvang: 14.00 uur. Belangstellenden voor een actieve rol kunnen zich aanmelden via vogg.pr@filternet.nl of 0318-556015. Meer informatie is te vinden op: www.kerkenmuziek.nl.

■ RONDWANDELING IN AMSTERDAM

Rondwandeling in het centrum van Amsterdam op **zaterdag 14 maart** o.l.v. Cor Hotting. Deelnamekosten: € 10,- p.p. De

opbrengst is t.b.v. de evangelisatiepost Bij Simon de Looier. Tel: 0227- 544471 of 0610790406.

■ JAARVERGADERING VERENIGING HERKENNING

De Reformatorische Vereniging voor weduwen en weduwnaars van 50 jaar en ouder 'Herkenning' houdt op **zaterdag 7 maart** haar jaarvergadering in de Adventkerk, Vijftien Morgen 51 te Veenendaal. Lezing n.a.v. Psalm 10:14 door ds. K. Visser, Chr. Geref. predikant te Barendrecht. Aanvang: 10.30 uur. Inloop: vanaf 9.45 uur. Sluiting: 16.00 uur. Graag lunchpakket meebrengen. Iedereen die tot deze doelgroep behoort is hartelijk welkom. Info: tel. 0318-461244.

■ WERKGROEP OUDERS EN FAMILIE RONDOM MENSEN MET ANDERE GEAARDHEID

Op **vrijdag 20 maart** belegt bovengenoemde werkgroep regionale bezinningsavonden.

Aanvang: 19.30 uur, inloop: vanaf 19.00 uur. Op **vrijdag 5 juni** wordt een landelijke bezinningsbijeenkomst gehouden.

Aanvang: 19.30 uur. De locaties worden bekend gemaakt aan degenen die zich hiervoor hebben aangemeld. Aanmelden kan door een e-mail te sturen naar contact@oudersenfamilierondom.nl

Meer informatie kunt u vinden op de website:

www.oudersenfamilierondom.nl

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 1 MAART 2015

Aagtekerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 uur ds. M. Golverdingen en 14.30 uur stud. M.H. Schot; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Apeldoorn 18.00 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens; Arnhem 19.00 uur ds. B. Labee; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 19.00 uur ds. A. Schot; Benthuisen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. J.J. van Eckveld; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. C. Harinck; Boskoop 9.30 en 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Brakel 15.00 uur ds. J. Schipper; Breda 15.30 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 16.30 uur ds. W. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Deventer 15.00 uur ds. J. van Laar; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. P.G. Heijkamp; Enkhuisen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede

17.00 uur ds. K. Boeder; Enter 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.30 uur ds. M. Joosse; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Groningen 10.00 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 18.30 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Hardinxveld-Giesendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Hilversum 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Hoogetveen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Houten 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 16.00 uur stud. W.A. Zondag; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Kamperland 10.00 en 15.00 uur stud. H. Brons; Kapelle-Biezelinge 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Katwijk aan Zee 18.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. S.W. Janse; Krabbendijke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 16.00 uur ds. G.W.S.

Mulder; Lelystad 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Meeuwen 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. W. Visscher; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuw-dorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Nieuwerkerk 17.30 uur stud. H. Brons; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Nijkerk 14.30 uur ds. A. Verschuure; Nisse 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. M. Mondria; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Oostvoorne 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 16.30 uur ds. J. Driessen; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. M. Joosse; Ouddorp 14.30 uur ds. J. van Belzen; Poederloijen 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 15.00 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 (aangepaste kerkdienst) en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. W. Silfhout en 15.30 uur ds. W. Harinck; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Sint Annaland 14.30 uur ds. E. Bakker; Sint Philipsland 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Slidrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. M. Karens; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur ds. S. Maljaars; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingingen 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Vlissingen 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wageningen 10.00 en

18.30 uur stud. M.H. Schot; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Woerden 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Yerseke 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 16.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSDAG 3 MAART 2015

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Brakel 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. P. Blok; Oosterend 19.00 uur ds. M. Mondria; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 19.30 uur ds. G. Mouw; Urk 19.30 uur ds. G. Bredeweg.

■ WOENSDAG 4 MAART 2015

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; Amsterdam-Noord 14.30 en 19.30 uur ds. B. Labee; Barneveld-Zuid 0.00 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; Berkenwoude 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. B.J. van Boven; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Dirksland 10.00 en 19.00 uur ds. J. Schipper; 's-Gravenzande 15.00 (H.D.) en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; Herkingen 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer en 19.00 uur ds. C. Harinck; Hilversum 19.45 uur ds. W. Silfhout; Hoofddorp 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Kamperland 14.30 en 19.00 uur ds. S.W. Janse; Meeuwen 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Melissant 14.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch; Middelharnis 9.30 uur en 19.00 uur ds. S. Maljaars en 14.30 uur ds. L. Terlouw; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. J. van Belzen en 19.00 uur ds. A.J. Gunst; Nunspeet 0.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 en 19.00 uur

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

Te huur in Veenendaal-Oost,
een grote zolderkamer (30 m²)
met eigen douche en WC voor een
studerende of werkende jongeman.
Tel.: 06 - 22931990.

**T.h. zeer ruime, complete, nette
6-pers. stacaravan** aan open (vis)
water in FRIESLAND, incl. gebr. m. boot.
Nog vrij wk 18/19 + 30, 31, 32.
Tel. 0648361098 noz

ds. M. Mondria; Oostvoorne 14.30 uur ds. S. Maljaars en 19.30 uur ds. L. Terlouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. M. Joosse; Ouddorp 14.30 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oudemirdum 14.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. A. Vermeij; Rijssen-Noord (in zuiderkerk) 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; Scheveningen 14.30 en 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Veen 19.30 uur ds. G. Pater; Vlaardingen 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Vlissingen 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. G. Clements en 19.00 uur (intrededienst) ds. G.J. Baan; Westzaan 19.30 uur ds. D. de Wit.

■ DONDERDAG 5 MAART 2015

Barneveld-Centrum 13.45 uur (huw. bev.) ds. D. de Wit; Capelle a/d IJssel-

Middelwatering 19.45 uur ds. W. Silfhout; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. E. Bakker; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Wolphaartsdijk 15.00 uur (huw. bev.) ds. C. van Krimpen.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 1 MAART 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

*De straf die ons den vrede aanbrengt, was op Hem,
en door Zijn striemen is ons genezing geworden.*

Jesaja 53 : 5b

Bedroefd om het verlies, maar dankbaar voor wat wij in haar ontvangen hebben, delen wij u mee dat de Heere tot Zich heeft genomen mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder en oma

Maria Elisabeth Visscher-Schouls

in de leeftijd van 57 jaar.

W. Visscher
Jacolien
Jan en Bertina
Loïs
Wouter en Adriënné
Harmen
Willemieke
Mart
Rik

18 februari 2015
Diamantweg 3
3817 GG Amersfoort

De begrafenis heeft, dinsdag 24 februari 2015, plaatsgevonden op de Algemene Begraafplaats Rusthof, Dodeweg 31 te Leusden.

Dan ga ik op tot Gods altaren
Psalm 43:4 berijmd

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Veen nam met ontroering kennis dat de Heere - na enkele jaren van vermindering van krachten en gedachten - tot Zich heeft genomen haar geliefde oud- herder en leraar

Ds. T.M. van Dijk

Gedurende ruim 13 jaar - vanaf oktober 1986 tot januari 2000 - heeft hij in getrouwheid in onze gemeente Gods Woord mogen verkondigen. Hij heeft ons steeds weer gewezen op hetgeen nodig is voor tijd en eeuwigheid beide. De Heere weet hoeveel vrucht het heeft mogen dragen en voor wie het tot een eeuwige zegen heeft mogen zijn.

We wensen mw. van Dijk, samen met haar kinderen en kleinkinderen van harte de ondersteuning des Heeren toe in dit smartelijk verlies van hun geliefde man, vader en grootvader.

De Heere heilige deze roepstem aan hun en ons aller hart.

Namens de kerkenraad en de gemeente, A. Waaijberg, *preses*
J. de Leeuw, *scriba*

Zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid en hun werken volgen met hen.
Openbaringen 14:13

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Oosterend heeft met droefheid kennis genomen van het overlijden van haar geliefde oud-predikant

T.M. van Dijk V.D.M.

In de periode van 2000 tot 2004 heeft hij onze gemeente als herder en leraar mogen dienen.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: W. Ploeg, *preses*
Jac. Stark, *scriba*

Oosterend, 16 februari 2015

De vreze des HEEREN is het beginsel der wijsheid.
Psalm 111:10

Het bestuur van Basisschool Timótheüs te Oosterend heeft met droefheid kennis genomen van het overlijden van haar geliefde oud voorzitter

Ds. T.M. van Dijk

Als voorzitter van het schoolbestuur is hij intensief betrokken geweest bij de oprichting en verdere ontwikkeling van onze school. Bij de opening van de school was zijn wens dat die vreze des HEEREN op onze school gevonden zou mogen worden waarvan bovenstaande tekst getuigt.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens het schoolbestuur: W. Ploeg sr., *voorzitter*
Jac. Stark, *secretaris*

Oosterend, 16 februari 2015

Open dag Kinderdagcentrum "De Schutse"

Op D.V. donderdag 26 maart a.s. bieden wij u de gelegenheid om een kijkje te komen nemen op het kinderdagcentrum van "De Schutse". U bent van harte welkom van 10.00 tot 13.00 op Stationsstraat 28 in Kesteren. U kunt op de groepen kijken, waar de kinderen op dat moment dagbesteding ontvangen. Voor meer informatie is de maatschappelijk werkster aanwezig. Heeft u vooraf vragen? Ga dan naar www.deschutse.nu en vul het contactformulier in.

NIEUWE CD, met 16 koraal-bewerkingen op div. orgels en 2 maal samenzang in de Doelen, allen gespeeld door Janco Belder. Maak € 15,90 over op bankrek. NL05RABO 0110 2548 21 en wij sturen u per omgaande een exemplaar. Info: sjacorbel@tele2.nl

BIJLES WISKUNDE nodig?
Bel 06-42854009.

Voor alle niveaus voortgezet onderwijs. Regio Barneveld.

T.h. zomerhuisje Lieren, omg. Beekbergen/Apeldoorn, tot 6 pers., v.a.g.v. Nog enkele weken vrij. Bel gerust voor info: 055-5062744.

Kamer te huur in vrijstaande woning te **Barneveld**. Op 500 mtr vanaf station. Meer informatie? Bel naar 06-50487465, b.g.g. jantine@hardemanisolatie.nl



TE KOOP: luxe ingericht
10 persoons chalet op
vakantiepark "de Heigraaf"
in **Woudenberg**.
Loopafstand Henschotermeer.
Bouwjaar 2006.
Afm. 13 x 6 meter op
perceel van 250 m².
12 maanden per jaar bewoonbaar.
Inlichtingen:
ingevandenbroek@solcon.nl

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Te koop in Rijssen:
royale vrijstaande woning met
mogelijkheid van praktijk aan huis.
Nabij het centrum met vrij uitzicht
op boomgaard, 5 slaapkamers, grote
geïsoleerde garage-berging, carport.
Voor meer informatie zie:
www.de-imhof.nl

Voordelig met het hele gezin in eigen
sfeer naar zon, water en bergen?
Voor € 495,- all-in per week staat
uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

Grote BALANS OPRUIMING
BIJ GEBR. KOSTER

DV VRIJDAG 27
EN ZATERDAG 28
februari

Voor het hele gezin!

2 dagen alle 2e hands boeken met 30% korting!

Wegens grote voorraad vindt deze opruiming ook plaats vanuit onze voorraadkelder! * Er is een lift aanwezig voor degenen die slecht ter been zijn.

• NIEUWE RESTANTEN
• TWEDEHANDS BOEKEN
• BESCHADIGDE BOEKEN
• VEROUDERDE BOEKEN
• AANBIEDINGEN IN CD'S

Ruime keuze in voordeel CD's

0.50

Nieuwe boeken tegen weggeef prijzen

Niet voor handelaren
Geen verzending

OPENINGSTIJDEN:
vrijdag 09.00-21.00 uur
zaterdag 09.00-17.00 uur

Uitgeverij Boekhandel

GK Gebr. Koster
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

www.gebrkoster.nl

VEEL EENMALIGE AANBIEDINGEN

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**Ambtskleding
Herenkleding
Trouwkostuums**

Geerts
herenkleding

Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99
www.geertsheerenskleding.nl

RELEVA bv,
onderdeel van Starre Group,
**biedt een AFWISSELENDE job voor
enkele dagdelen in de week!**
Wij zoeken enthousiaste
medewerk(st)ers die ZELFSTANDIG
het plantenschap bij één of meerdere
filialen van een Doe-Het-Zelver
willen verzorgen. De Doe-Het-Zelver
zit verspreid door heel Nederland,
maar je reist vanuit je woning naar
de vestigingen bij jou in de buurt. Je
bent in grote mate flexibel om je tijd
in te delen. Spreekt dit je aan en heb
je affiniteit met groen? Zie voor meer
informatie over deze vacature:
www.starre.nl/vacatures
of mail direct je reactie naar
personeel@starre.nl
t.a.v. Gert-Jan van Bodegraven.

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis
kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door
medewerkers met een reformatische
identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg**
en **huishoudelijke hulp**

Praktijk den Uijl
biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedings-ondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

VAKANTIE in de BETUWE
Rust, ruimte en gezelligheid op
**camping DE VIJVERHOF in
OMMEREN**. Kindvr., div. act.
Huurcaravan 4 pers. en 3 pers.,
Zaalverhuur voor fam. en zakel.
max. 70 pers. Tevens pabo-ers en
o.a-ers gevraagd voor recreatie.
Tel. 0344-601973 of
www.campingdevijverhof.nl

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

De Verrassing
Bungalowpark

**Al 60 jaar
verrassend op Texel!**

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Welkom terug op ons park!

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begravenissen
www.wegenaar.nl



Driestar hogeschool



Driestar educatief

Open dag
14 maart

Kijk voor meer info op
www.driestar-hogeschool.nl/opendag

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels



NIEUWERKERK A/D IJSSEL

Vrijheidslaan 25 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Te koop: Fluitekruidlaan 1 te SCHERPENZEEL (GLD.)

ROYALE 2-onder-1 kapwoning in
kindvriendelijke woonwijk,
5 slaapkamers.

In nabijheid van school en kerken.

Vraagprijs: € 282.500,00 k.k.

Info: Ab Gaasbeek Makelaardij,
tel. 0318-572951 of www.funda.nl

Shop ook Online!
KleinKleding.nl
Sliedrecht - Zierikzee

Voor een **deskundig en helder**
belastingadvies bent u bij ons op
het goede adres. Ook kunnen wij
uw **belastingaangifte, administratie,**
jaarverslag en salarisadministratie
verzorgen op discrete wijze en tegen
scherpe tarieven!



Fiscaal Economisch Adviesbureau

T 0318-556136

(vraag naar C.J. van den Brink)

E info@fea.nu

I www.fea.nu

**AANDACHT
VOOR
AMBT-
KLEDING**

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE

www.speksnijder.nl

Bergambacht - Veenendaal - Kampen

LETHBRIDGE, Canada. Gaat u op
vakantie naar Alberta? Verblijf dan
in een van onze gezellige cottages!
Ernst en Louise Sluijmers
00-1-403-329-8181 website:
www.elbas.com

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081



*Dagbesteding
Op eigen steer*

De Betuwehof Zorg

Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl



HOOGVESTE B.V.

THUIS IN VASTGOED

**Voor aan- en verkoop
van uw woning of bedrijf**

Harm Hoogendoorn
06-42170533



Van Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

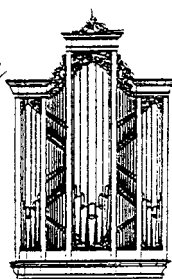
Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl



Nieuwbouw | Restauratie - Stem- en onderhoudswerk



Solidamentum

Open avonden

Studeer je, of ga je studeren? Kom dan langs op een van
onze open avonden!

Je kunt je aanmelden per e-mail.

EDE

D.V. vr 06 maart

Maaltijd: 18.00 uur | Van Lodenstein College
Avond: 19.00 uur | Van Lodenstein College
Lezing: 'Hoeveel kost jouw geloof? | Christenvervolgung
in het Midden-Oosten' door dhr. G. Roos
Contact: Rieke van de Bosch
ede@solidamentum.nl

GOUDA

D.V. di 28 april

Maaltijd: 18.00 uur | Huize Winterdijk
Avond: 19.00 uur | Huize Winterdijk
Lezing: 'De woorden van den Prediker |
Visies op het boek Prediker' door ds. D. de Wit
Contact: Willem de Zeeuw
gouda@solidamentum.nl

ZWOLLE

D.V. do 09 april

Maaltijd: 18.00 uur | Eliëzerschool
Avond: 19.00 uur | Eliëzerschool
Lezing: 'Wetenschapsleer en kennisleer |
De gekleurde bril' door dhr. J. de Olde
Contact: Lianne Kok
 zwolle@solidamentum.nl

Solidamentum is de studentenvereniging op gereformeerde grondslag, voor bezinning en vriendschap op basis van Gods Woord, de Drie Formulieren van Enigheid en in verbondenheid met de gereformeerde traditie.

Voor meer informatie: www.solidamentum.nl.

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.



Zelfstandig en vitaal.

SenZup helpt mensen met een mobiliteits- of welzijnsprobleem zo zelfstandig mogelijk te leven. Zo zijn zij zo min mogelijk afhankelijk van de hulp van anderen. Zelfstandig en vitaal.

Benieuwd naar onze uitgebreide collectie?
Bel 0800 - 0468 en vraag de gratis brochure
aan of kijk op onze website www.senzup.nl

SENZUP[®]
zelfstandig vitaal

Oosteinde 6, 2991 LG Barendrecht



Instapbaden en douches • Scootmobielen • Rollators • Fietsen • Sta-op stoelen • Zorg- en seniorenbedden

Gratis brochure?
Bel 0800 - 0468

LANDELIJKE DAG VAN DE EVANGELISATIE

WIE IS DE NAASTE?

EVANGELISATIE EN DIACONAAT EN KANSEN
DOOR DE PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ

7 MAART 2015

LOCATIE:

Gereformeerde Gemeente
Nieuwe Gouwe O.Z. 2B
2801 SB Gouda

09.15 uur Ontvangst koffie

09.30 uur Aanvang

12.15 uur Sluiting

AANSLUITEND GRATIS SOEP

• **SPREKERS:** Ds. B. Labee en Evangelist G. Baan

• **FORUM:** met de inleiders, de heer J.J. Opschoor (penningmeester DMZ) en Jolanda Zandee (kinderclub Rotterdam-Zuid)

• **ONTMOETING EN RUIMTE VOOR INFORMATIE UITWISSELING**

• **TOERUSTING**

TOEGANG GRATIS!

VAN HARTE WELKOM!

